

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában, földszint.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Telefon-szám: 151.

ELŐFIZETÉS: Helyben 1 évre 12 frt, 1/2 évre 6 frt, 1/4 évre 3 frt, 1 óra 1 frt. — Vidéken 1 évre 14 frt, 1/2 évre 7 frt, 1/4 évre 3 frt 50 kr, 1 óra 1 frt 20 kr.

HIRDETÉSEK: 6-hasábos petit sor egyszer 8 kr, minden következőnél 6 kr. Bélyegdíj külön 30 kr. Nyilttér sora 20 kr.

KIADÓ-HIVATAL:

ARADI NYOMDATARSASÁG (az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában.)

Telefon-szám: 151.

Elítélve.

Arad, Julius 14.

A kolozsvári memorandum-pörben vádolt és elítelt izgatók semmiségi panaszát a kir. kuria immár letárgyalta és terjedelmes indokolás mellett — *elutasította*. Ezzel a döntéssel most már a büntető igazság utjából minden akadály el van háritva s a jogos megtorlásnak szabad menete van engedve.

Nem tartozunk azok közé, a kik az olyféle kérdéseket, milyenek az irredentisták izgatásait az oláh ultrák felfujni szeretnék, az igazság szolgáltatás pallósával véljük a gordiusi csomónak módjára ketté vághatni, mindazonáltal épen a fennforgó ügyben nagy jelentőséget tulajdonítunk azon körülménynek, hogy a legfelsőbb ítélő szék a memorandisták és védők furfangos praktikáit csuffá tették, és a büntető igazságszolgáltatásnak *abszurdum* vitélet megakadályozták.

Mert a legféltelenebb izgatás, sőt a nyílt lázadás sokkal kevesebb veszélyt rejt magában, mint annak a dokumentálódása, hogy az államhatalom tekintélye árnyékká vált, s a törvények szankciója pusztá alakissággá halványult.

Nem arról van szó, hogy a kolozsvári verdikt megfélemlíti-e az oláh forradalmárok vak vagy céltudatos eszközeit, nem azt mérlegeljük az ítélet jogerőssé váltának alkalmából, hogy a nemzetiségi izgatásoknak mily tokban veszi majd elejét, hanem egyszerűen azt konstatáljuk az

előttünk fekvő esetből — és pedig teljes megnyugvással, hogy Magyarországon senkinek a törvény ellen vétenie nem szabad, anélkül, hogy a megtorlás nyomon ne érje; és nem szabad ennek történnie még akkor sem, ha tömeges kihágásokkal, állítólagos nemzetiségi sérelmek ürügye alatt viszik véghez a vétséget; nem szabad a magyar állam törvényei ellen senkinek még azon czim alatt sem vétkeznie hogy ő — *oláh*.

Ez az egyik szempont, amelyből megnyugvással látjuk a kolozsvári esküdszéki ítélethez jogerőssé váltát. De van egy más szempont is, mely a fennforgó politikai helyzet természetéből kifolyólag a logikai okszerűség bélyegével igazolja a memorandisták ellen hozott ítélet észszerűségét.

A magyar kormány, mint az államhatalom képviselője és törvényeinek végrehajtója, teljesen eltekintett mindazon rendkívüli intézkedésektől, melyek az ország integritása és alkotmányos rendjének fenállása ellen páratlan vakmerőség- és kiszámított tervszerűséggel intéztettek. A magyar kormányelnök már félév előtti ismeretes enunziációjában kijelentette, hogy a nemzetiségi izgatások ellen a fenálló törvényekben teljesen megfelelő garanciákat lát, s nincs szándékában a közszabadság intézményeinek ezen izgatások elleni védekezés céljából a legcsekélyebb megszorítását is javaslatba hozni. Ezen egy szabad állam alkotmányos kormányzatához méltó öntudatos nyilatkozatnak csak ugy

lehet értelme, ha a kormány egyben gondoskodik is arról, hogy azok a törvények az utolsó betűig végrehajtsanak, mindenütt, minden irányban és mindenki ellen, legyen az gazdag vagy szegény, ur vagy szolga, magyar, német, tót vagy — *oláh*.

Csak harmadik sorban áll az a kérdés, vajon elegendők lesznek-e az alkotmány keretén belül rendelkezésre álló eszközök a lábra kapott izgatások megszüntetésére? Mi, azt hisszük, hogy igen. A martyrok példája csak akkor veszedelmes, csak akkor szolgál a tömeges ellenállásra való további buzdításul, ha az üldözötteknek — *igazuk van*. Ezt azonban a memorandisták esetére nézve épen nem lehet elmondani. Ellenkezőleg soha önzőbb, lelkiismeretlenebb, ámitóbb és minden tekintetben erkölcstelenebb aknamunka még egy szabad állam szabad intézményei ellen nem lett rendszeresítve, mint a milyent az oláh forradalmárok épen ezen intézmények védelme alatt a magyar álladalom egysége ellen kezdeményeztek és folytattak. Nem a szabadsághősök vannak az izgatásért elítelt delinkvenszek személyében büntetve, hanem a zsoldba fogadott, zsoldért dolgozó gazok és az elámitott buta törvényszegők, és az ilyenekre lesújtó büntető igazság csakhamar kedvét fogja szegni a bujtogatásra hajlandó többi büntársnak abban, hogy a balul sikerült merényletben a kolompásokat utánozza.

Nem kell ide ostromállapot, s nem

Az „Aradi Közlöny” tárczája.

Az én szegénységem.

Az én szegénységem, mérhetetlen ároa,
Se házam se földem, semmim a világon
Talán itt a földön nincs is ennek párja,
Mégis olyan édes az én boldogságom.

Se házam, se földem, idegenbe élek
S idegen a hajlék hol fejem lehajtom.
Mint a vándor madár, vándor utra térek,
De azért én mégis oly nyugodtan alszom.

Kitéve a sorsnak, rögzös minden utam,
Hol le, hol felbillen ingadozó sajkám,
De azért én küzdök, hogy célom befussam
Mert ölelőn várnak nóm, fiam s leánykám.

Most is ide hallom, mint síssognak rólam,
Mert a szív nem ömer semmi távolságot,
Oh nagy Isten! vedd el párnámat alólam,
Csak ő nekik adj meg minden boldogságot.

Se házam, se földem, semmim a világon,
Szegény, mint a templom padlásának férgel
Még is olyan gazdag, s nagy a boldogságom,
Mert hiszen ők leltem minden üdvössége!

Tompa Kálmán.

Megcsalódott.

— Az „Aradi Közlöny” eredeti tárczája. —

Egyikük egy nagy, lomhán terpeszkedő íróasztalhoz támaszkodott, s kerekre nyílt szemekkel bámult a nyitott ablakon át az alatt fekvő parkra, hol gondos kertész kezek öntözgették a sarjados növényzetet.

Másikuk könyökére hajolva hihetetlen mohósággal olvasott egy teljesen új francia regényt. Egyikük sem ügyelt a másikra.

Künn a tavasz napja szórta szét sugárkéveit. Az első pillangó csapongva szállt át a gondosan kezelt angol park fái felett, s az első bogár zümmögve sietett tova a homokolt talajon. Minden a május pompájában ragyogott.

Az olvasó fiatal ember dühösen csapta be a könyvet.

— Szinte sejtettem. Valamennyi francia regénynek ez a vége. A hős, esetleg hősnő megbarátkozik a hercegi tó kék hullámaival, vagy az élesre fent törrel, itt hagyja a mi unalmasnak kikiáltott sártekenket s ezzel az olvasónak meg kell elégednie. Ez hiábavalóság. Nem olvasok többé francia regényt.

A másik ifjú csak bámult a semmiségbe. Nem hallotta barátja felháborodó szavait, vagy pedig nem akarta hallani.

Nagyon elgondolkozhatott. Egyszerre hirtelen megfordult, megfogta a méltatlankodó regényolvasó kezét, s váratlan kérdést intézett hozzá:

— Tehát Karvas ur, ön azt hiszi, hogy Mártha igazán szeret?

Karvas a meglepetéstől nem jutott hirtelen szóhoz, s ki akart térni a válasz elől.

— Epen amiatt beszéltem az előbb kelle-ténél hangosabban, mert ezek az átkozott francia regények — — —

Torbágyi Andor idegeskedni kezdett.

— Nem azt kérdeztem. Hiszi-e ön, hogy Mártha igazán szeret? Nem volt-e tegnapi biztatása pusztán a női hiúság feltámadása, s nem-e akarta ő hódításainak számát az én fáradt, üres szívemmel is szaporítani.

Karvas Mihály szólni akart, de Andor tiltólag emelte fel kezét.

— Ne szóljon. Tudom mit akar mondani, de én nem hiszek annak sem teljesen. A hódítás eredménye, a sikerek száma csak legyezgeti az amugy is ébren alvó kaczerűséget. Ma két szívet törtem össze, holnapra már engageáltam egyet — s ezen azok a hosszú svéd kesztyűkbe bujtatott, finom kacsojú hölgyek, olyan jóízűeket is tudnak kaczagni!

Kissé halkabban tette hozzá:

— Nem, én még ma sem hiszek nekik!

Karvas ezalatt meglehetősen rendezte gondolatait, s önkéntelenül mosolyra nyitotta ajkait. Ismerte Andort, a nagy pesszimistát, ki amellettt hogy mindent feketének látott, boldog volt, ha egy-egy szinpadra való szavaltatban kiönthette keserűségét.

A könyvvállvány tetején álló Amor pedig kacagta mindkettőjüket.

katonaság és polgárság közötti jóviszonyt és békés rokonszenvet ápolni kell, de az is, hogy nemcsak a megye és város közönsége s intelligenciája is váltatva fog küzdeni azért, hogy a katonaságot nagy feladatában istápolja, hogy a hazának, a megyének, a városnak jó polgárai lehessenek.

Midőn az ezred bevonult Aradra, meglepte a kaszárnya szépsége, s épen ezért vétket követne el, ha az első szívélyes poharat nem arra az emberre títtené, ki a huszárság érdekében minden erejét latba vetette, s arra igyekezett, hogy a parancsnokságom alatt álló legénység szép, lakályos és minden tekintetben kellemes kaszárnyában leljen elhelyezést.

Eltetem a megye első emberét, Szathmáry Gyula alispánt, a város fejét, Salacz Gyula polgárnagyot. Szívöl kiáltom: (ezt magyarul mondta.) Eljen!

Az ezredes lendületes szavai ólénk hatást keltettek, s hosszas, zúgó éljenti provokáltak. Varjassy József a honvédség, s közös hadsereg viszonyáról szólva a kettő közötti egyetértést, a honvédség, s a közös hadsereg jelenlévő képviselőit, fejét élteti.

Spiegelfeld báró vezérőrnagy reflektálva Varjassy József beszédére, s honvédségre, nemkülömben a mai ünnepély megalkotóira üríti poharát.

Kreyot műszaki alezredes Jiraszekre és Ursitzra, a kaszárnya tervezőjére s építőjére, mondott össze felköszöntőt, melyre Jiraszek Lajos válasza röviden.

Ezután Salacz Gyula polgármester kért szót. Emeli poharát a hatalom képviselőire, arra a hatalomra, mely hivatását becsületesen, lelkiismeretesen betölti: ezek pedig a sajtó képviselői.

Akik hivatásszerűleg jogot és nemzeti aspirációkat képviselnek az ő munkásságuk által. Ő mint a hatalom egyik tagja a legészintébb tiszteltettség hajlik meg a sajtó előtt, ama sajtó előtt, mely mindig az igazság és méltányosság fegyverével küzd. Élteti a jelenlévő szerkesztőket.

Grünwald Ferencz Gaudernak egészségére ürítette poharát, majd Brankovics György lapszerkesztő mondta a következő beszédét:

Midőn hálás köszönetet mondok társaim nevében ama kitüntető elismerésért, amelyben az aradi sajtó éppen e perczben részesített, engedelmet kérek, hogy e köszönet kapcsán egy kívánságomnak a legkérlelmentesebb adhassak kifejezést.

Kivánságom az, hogy ha majd megfűjják a harc riadóját s a cs. és kir. 3-ik számú huszárezred győzelem szomjasan rohan az ellenségre: a vitéz tisztikar egyetlen egy tagjának se menjen teljességbe az az óhaja, amelyet Petőfi Sándor úgy fejezett ki versben hogy: „ott essem el én, a harc mezijén!”

Nem, ne essen el egyikük se, hanem térjenek majd vissza a győzelem babérjával hom-

lokukon, ama kedves otthonnak a falai közé, a melyet oly szíves áldozatkészséggel emelt számukra e nemes megye és város.

A kérelmem pedig az, hogy ama szövetségbe, amely ma itt a polgárok előkelősége s a helyőrség tisztikara közötti jó egyetértés feuntartására köttetett: fogadják be harmadik társul a sajtót s annak munkásait is, mint oly tényezőket; kik mindent elfognak követni, hogy ez a jó egyetértés, amely nélkül a győzelem egyik lényeges feltétele a közös eszme, közös érzellem, közös lelkesedés nem képzelhető, soha meg ne zavartassák s a legtisztább, a legmagasabb fokra emeltessék.

En tehát e hármasszövetségre emelem poharamat, éljen mind három között az egyetértés!

Felköszöntőket mondtak még: Salacz Gyula polgármester az időközben megjelent Gaudernak ezredesére, Lengyel Sándor dr. a tisztikarra, Toldalagi gróf pedig a katonaság és polgárság közti jó egyetértésre.

A konyha kitűnő volt, miért is az elismerést Pohl Károlynak nyilvánosan nyugtázzuk.

A menü-külömben ez:

- Consommé à la Royal.
- Saumon du Rhin, Sauce Remoulade.
- Sterlets, Sauce Remoulade.
- Filets de boeuf a la Chambord aux Champignons et truffes.
- Paté d'écrevisses.
- Oies, Salade.
- Canards, Salade.
- Parfaits d'Italien.
- Melon.
- Cafe.
- VINS Blanc: Grünau.
- Rouge: Cabinet de Ménes.
- Champagne: Trierly.
- Talisman-seo.

Az ebéd alatt Nagy Józsi jeles özigánybandája játszott változatos darabokat.

Öt órakor a tisztikar, s a vendégek bevonultak a „Fehér Kereszt” udvari helyiségébe, honnan csak este tértek haza a legkedélyesebb hangulatban.

IDÓJÁRÁS.

Légnemés: reggel 7 órakor 761.7 milliméter, délután 2 órakor 759.4 milliméter. Hőmérsék: reggel 7 órakor C° + 24.3, délután 2 órakor C° + 34.0. Szél iránya és ereje: reggel 7 órakor DK. 4. délután 2 órakor DK. 2. Felhőzet: reggel derült, délután derült. Csapadék az utóbbi 24 órában: 0 milliméter.

Az aradi szintársulatról.

— Sajáttitkos tudósítónk levele. —

Nagyvárad, július 14.

Beállott a rettentő forró kánikula a fabódéban s így kissé csappant a színházba járás. A publikum siet a fürdőkre a fenyvesek közé, de a kiknek a sors nem engedi meg az ilyen nyaralást azt Leszkay minden módon kárpótolni

igyekezik változatos műsorral és szakadatlan vendégzerapeltetésekkel.

Hegedűs Ferencz a m. kir. opera buffója még csak a hó 15-én fejezi be művészi vendéglátóit a „Kornevilli harangok”-ban a mely jutalomjátéka is leend egyszersmind, ezalatt már Ujházi Ede ragad ki nyári álunkból és aléltságunkból az ő utolérhetően nagy művészetével. Ujházi Ede első fellépte július 10-én volt telt ház előtt az „Őszi napsugár”, „Egy játszma piquet” és végül a „Katonásán” című 1—1 felvonásos vígjátékokban. E három kis vígjátékban társulatunk legkitűnőbb tagjai vettek részt a nagymesterrel. Másnap július 11-én második felléptével „A baba” került színre melyre már előtte való napon minden jegyet elkapkodtak. Harmadik felléptéül pedig „Otthon” Suderman nagyhatalmú és világhírű színműve adatott itt másodsor. egészen zsufolt ház előtt, Ujházi és az igazgatóság annyira felbuzdultak e nem várt siker felett, hogy még két előadással toldották meg Ujházi vendégzerapeltéseit. Ily észszerű manőverekkel csináltán Leszkay nap nap mellett telt házakat, kifogó s a kánikulán is, hacsak dicsőség és telt ház kell.

Rónaszékiék is megjöttek már Olaszor — akarom mondani Gyuláról — illetve nagy körutazásukból. Szegény egész éven át elcsigázott Rónaszéki, nem élvezhette végig szabadság idejét. Az az irigy Leszkay haza sürgönyözött jóbarátjait köréből. Első száza is az volt amikor a szinkor tágas udvarán rokonszenves alakja feltűnt, hol a társulat összes személyzete véletlenül együtt várta a próba órát és lelkesen megjelentzte a mint megpillanták kedvelt művezetőjüket.

De rámméztetek, hogy még rejtekembe is felkúsztatok! No mibaj?

Baj biz itt nem volt semmi, mert a jó Balassa éjjel nappal talpon állt, hogy ketyegjen a garat szakadatlanulhanem Leszkay az ő kis feleségével találta tűrhetetlennek a forróságot és vágyódott messze-messze a fenyvesek közé, oda fel, fel a Tátrába. Amint Rónaszéki újból hivatalába lépett, pakkolt Leszkay és futott a szárnyas kerek hátán Szőlősi István aradi tanár társaságában Tatra-Füredre, de csak tíz napra. Aztán ha onnan megérkeznek mennek Karlsbadba.

Sok aradi vendég fordul meg ez idő szerint fabódéknban, a kik átutaztokban be-be kukkannak egy-egy előadásra gyönyörködni saját színészeikben. Így maradt itt egy pár napra Szőlősi István, mint Leszkay vendége, a ki nem győzte eléggé dicsőíteni a társulat igyekezetét és precizitását. Ház Sándor színbizottsági tag is végignézett egy előadást épen Ujházi vendéglátéka alkalomával és a legnagyobb meglepődésének adott kifejezést a látottak felett.

Leszkay András erősen készül az aradi kereskedő ifjak nagyvárad aradnál a alkalmára egy dísz előadás rendezésére. Már lépéseket is tett az intézküzdés bizottságnál, hogy az előadást vegyék fel programjukba. Mint biztos forrásból értesülök a „Zsidóné” nagy operát választották az ünnepélyre.

— Szinte sejtettem. A vallomás?

— Abban nem volt pöz, de igenis láz és szenvedély. Az Ohnet-féle hősök fagyosak, vagy buják, s nem a lélek, de az állati vágy adja szájukba a szavakat. Belőlünk a szív derűs világa beszélt édes hangokon.

Mikor hazamentünk, két nagy theatrozását adott. Most is örööm az arczképem alatt.

— Andor felállt. Felhajtott az asztalon álló konyakból egy pohárral, s Karvas vállán nyugtatta meg kezét. Hosszasan nézett annak szeméi közé.

— Tehát mit gondolt ön barátom, orvosága lesz-e Mártha sötét kedélyvilágomnak? Szeret-e ő?

— Nem késlekedem a válasszal. Ha úgy volt, amint ön beszélte, szereti önt, feltéve, hogy előbb nem tekintett be a telekkönyvekbe.

— Oh a világért sem, ő azt nem tette. Andor egészen felvidult.

— Barátom ön teljesen megnyugtató. Most már megerősödtem hitemben, s így aczélozot szívvel fogom megtenni első látogatásomat.

— Meglátogatja?

— Igen, holnap. Csak ne laknának oly átközöttül messze. Jó lovakkal négy órai ut.

— Talán csak nem? . . . hebegett Karvas.

— De igen annyi az, egész a fűrészgárig.

Mihály hirtelen elhalványodott s ijedten

dani, hogy megismerhesse a jelent, mert más esetben ön kétes szinben láthatta volna sötét-ségében is tiszta szívvilágomat.

Itt félretette kialudt szibukját, félkönyökre támaszkodott a kis ideig a padolat egy fényes pontjára szegezte tekintetét.

— Hogyan is folytassam? Igen. A szünóra alatt a büffetben juthattam először közelebe, ott ismertem meg teljes valóságában, s ekkor kezdett bennem a női nem iránt való pesszimizmus először oszladozni. Oh mennyivel más ő, mint a többi nők! Nem kívánja, hogy szeméit a Sírúsz fényével hasonlítsuk össze, sem pedig hogy bájos mosolyát édes rózsaláncznak nevezzük, mert tudatában van önmagának — és még is olyan barátságos.

Karvas közbe szólt.

— Most kezdje el leírását. A szemé sötét mint az éjjel, haja koromfekete hullámokban omlik vállaira.

— Oh ellenkezőleg. Mártha aranyzóke, ábrándos kékszemű baba. Olyan mint egy mesebeli angyal, mely Tisian esetje alól került ki.

— Tehát Mártha szóke.

— Az.

Mihály idegesen dobolt az ablaküvegen s egyik bajuszát rágni kezdte. Mondani akart valamit, de lenyelte a nyelvén ülő szavakat.

— Folytassa.

— A szünórát teljesen neki szenteltem. Beám nézve nem létezett bál, zene, csak az a

kis sarok, melynek pálmái alatt oly édes percekkel töltöttünk el. Senki sem figyelt reánk, mindenki önmagával volt elfoglalva, s ennek én módfelelt örvendtem. A szokásos frázison hamar áfestünk. Kölcsonösen elismertük, hogy a bál kitűnően sikerült, hogy a terem szépen van díszítve, (nekem belé kellett egyeznem, mert ő mondotta) s hogy a büffe amellett hogy rossz italokban bővelkedik, szerfölött drága. Egyszer aztán váratlan kérdéssel fordult felém.

— Ugy-e bár Torbágyi ur ön nem mulat jól?

Kérdőleg néztem reá, ő pedig mosolyogva bujt legyezője mögé.

— Különösnek találja a kérdést nemde?

— kérdezte.

Bár úgy volt, nem tehettem mást, mint tügyetlen fejhajrással kétkedő arczot vágtam. Aztán folyt még a beszéd a mai fiatalokról, kik nem igen szoktak szavuknak állni s elég-kegyesen a kivételek közé sorozta személyemet.

— Háló, — mormogta Mihály.

— Csalódik. Ön nem ismeri őt . . . No de a vég az, hogy éjfélt után két órakor kölcsönösen elmondtuk a . . .

— Tudom, tudom — vágott közbe Mihály — a szereimi levelező száztizedik oldalán nyomtatásban olvasható a vallomások szövege. Tehát önök megszerették egymást? . . .

— Nos igen.

egymásutáni darabokban fellépni felemelt helyekkel.

Jászai Marit követi Hegyesi Mari, ki szintén háromszor fog fellépni.

A „Kis alamussi“ új operette Ujházi vendégszínházai miatt folyó hó 16-án kerül színre először.

Nem mulaszthatom el megemlíteni az „Otthon“ Süderman nagyhatású színművének első előadását melyben Leszkai társulatának első rendű tagjai egymást igyekeztek felülmúlni. Különösen kitűnt Angyal Ilka, ki lelkének tiszta melegével játszotta Magda szerepét úgy, hogy minden szavát minden jelenését igaz lelkesüléssel tapsolta a közönség. Dícséret és köszönetilleti szép játékuért még Kaczér Ninát, Rónaszékénét, Lubrinicz Juliát, Balassa Jenőt, Fenyesi Emilt, Gál Gyulát, Szendreit és Csátárt, Valóban, örömmel elmondhatom, hogy Váradon ilyen drámai személyzet, a mely anyai ambícióval és öszévágó előadásokkal gyönyörködte a hálás közönséget, rég nem volt.

IDŐJÓSLÁS.

A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható:

— Július 15. —

Meleg. — Zivatarok. — Később hűsülődés.

SPORT.

Aradi lóversenyek.

— Saját tudósítónktól. —

Arad, július 14.

Kellemes hírrel szolgálhatunk azoknak, a kik kedvelői a legszebb és legizgatóbb sportnak, a lóversenynek. Mint ugyanis bennünket értesítettek, a magyar „Urlovások szövetsége“ miut tavalgy, úgy az idén is rendez Aradon őszi lóversenyeket. Az első nap október hó 27-én, szombaton, a második október hó 28-án, vasárnap lesz.

Alább egész terjedelmében közöljük a versenyfeltételeket. Az általános szabályokból annyit említünk meg, hogy az írásbeli vagy távirati nevezések, eladási árbejelentések és törlések dr. Magyar László titkárhoz (Budapest, Lovaregylet) intézendők, a táviratilag történt nevezések 24 óra alatt írásban megerősítendők. Lovagolni csak színekben, vagy egyenruhában szalaggal lehet úgy a versenyszín, mint egyenruha esetén a szalag színe a nevezéssel egyidejűleg bejelentendő.

A versenyfeltételek az alábbiak:

Első nap.

I. Kétévesek eladó versenye. 1000 kor. a győztesnek, 200 kor. a másodiknak. Táv. kb. 1200 méter. Belföldi és német lovak számára, melyek 1800 korona értékű versenyt még nem

kapott támpont után. A kezében levő papírvágó kés hangos koppanással esett a földre.

— Tehát ön Sáhgy Márhát értette?

— Azt. De miért lett oly halvány, kutató egyszerre. Hiszen én világosan beszéltem mindedig.

Karvas észrevette magát. Lehajolt a papírvágóért, bár eközben nem rejthetett el egy hivatalosan jelentkező könnyecseppet.

— Eszembe jutott valami, de ez oly csekélység, hogy kár érte a szót vesztegetni.

— Majd nyugodt hangon folytató.

— Mikor megy ön ki?

— Holnap délután három órakor.

Helyes. Találkozunk.

Karvas mialatt a kalapját kereste, igazat adott magában Andornak a századvégi nőkre kocsakázatot nézetében. Száraz ajkával nagyot csettintve dörmögte:

— A kétszínű!

Egy perc múlva már Andor egyedül volt a szobában. Kerekre nyílt szemekkel bámult a nyitott ablakon át az alant fekvő parkra, hol gondos kezek öntözgették a sarjadzó növényzetet.

Almodott — ébren.

HRABOVSKY LAJOS.

nyertek. Beiratási díj 10 korona, további 20 korona az indulóktól. Teher 61 és fél kilo. A nyerő 2000 koronáért eladó; ha 1500 koronáért 3 k., ha 1000 koronáért 7 k. eng. Nyeretlenek ezenkívül 4 k. eng. Lovagolandó belföldi istállófiúk által. Nevezési zárnapp és eladási árbejelentés október 18-án.

II. Mácsai-díj. 1200 kor. a győztesnek, 200 kor. a másodiknak. Táv. kb. 1600 m. 3é és id lovak számára, melyek 1893. és 1894. évben 1800 kor. értékű versenyt nem nyertek. Beiratási díj 10 kor., további 20 kor. az indulóktól. Teher 3é 65 k., 4é és id. 68 k. Minden 1894. évben nyert verseny után 2 k. több és pedig halmozva 8 kiloig. Szövetkezeti tagok által lovagolandó. Nevezési zárnapp október 18.

III. Hölgyek díja. (Akadályverseny) 1000 korona a nyerőnek, 200 kor. a másodiknak. Táv. kb. 4000 m. 4é és id. lovak számára, melyek 1893—1894-ben 1800 korona értékű versenyt nem nyertek. Beiratási díj 10 kor., további 20 korona az indulóktól. Teher 4é 67 k., 5é 72 és fél k., 6é és id. 74 és fél k. Minden 400 korona összgyermény után 1 k. több, halmozva 7 kiloig. 5é és id. nyeretlenek 4 k. eng. Szövetkezeti tagok által lovagolandó. Nevezési zárnapp október 18.

IV. Gátverseny. 1000 kor. a nyerőnek, adva a m. kir. földmívelésügyi miniszterium által, 200 kor. a másodiknak. Táv. kb. 2400 m. 3é és id lovak számára, melyek 1893/94-ben 1800 kor. értékű versenyt nem nyertek. Beiratási díj 10 kor., további 20 korona az indulóktól. Teher 3é 64 k., 4é 73 k., 5é és id. 75 k. 1000 kor. értékű verseny nyerője 2 k., két vagy több ilyenére 5 k. több. 4é és id. nyeretlenek 4 k. eng. Szövetkezeti tagok által lovagolandó. Nevezési zárnapp október 18.

V. Vadászverseny. Tiszteletdíj (adja az aradi falkavadásztársulat). Az aradi falkavadásztársulat tagjainak tulajdonában levő oly 4é és id. lovak számára, melyek sem sik-, sem gát-, sem akadályversenyt nem nyertek. Táv. kb. 6000 m. Lovagolandó a master után. Tét 20 kor. Fuss vagy fizess. Teher 78 k. 4é 5 k. eng. A tétek fele az első, fele a második lóé. A harmadik ló tétét menti. Nevezési zárnapp okt. 22.

Második nap.

I. Eladó két évesek handicapja. 1000 kor. a nyerőnek, 200 kor. a másodiknak. Táv. kb. 1000 méter. Belföldi és német lovak számára, melyek 1800 korona értékű versenyt nem nyertek. A nyerő 2000 koronáért eladó. Beiratási díj 10 kor., további 10 kor. az okt. 22. után állva maradtakért és további 20 korona az indulóktól. A teherközlés (okt. 20.) utáni verseny nyerőjére 4 k. több. Belföldi istállófiúk által lovagolandó. Nevezési zárnapp október 18.

II. Aradi versenyegylet díja. Handicap. 1000 kor. a nyerőnek, 200 kor. a másodiknak. Táv. kb. 2000 méter. 3 é. és id. lovak számára, melyek 1893—1894-ben 1800 kor. értékű versenyt nem nyertek. Beiratási díj 10 kor., további 10 kor. az okt. 22-én állva maradtakért és további 20 kor. az indulóktól. A teherközlés (okt. 20.) utáni verseny nyerőjére 4 k. több. Szövetkezeti tagok által lovagolandó. Nevezési zárnapp október 18.

III. Arad város díja. Gátverseny handicap. 1000 kor. a nyerőnek, 200 kor. a másodiknak. Táv. kb. 2400 m. 3 é. és id. lovak számára, melyek 1893—1894-ben 1800 kor. ért. versenyt nem nyertek. Beiratási díj 10 kor., további 10 kor. az okt. 22. után állva maradtakért és még további 20 korona az indulóktól. A teherközlés (okt. 20.) utáni verseny nyerőjére 4 k. több. Szövetkezeti tagok által lovagolandó. Nevezési zárnapp október 18.

IV. Világosi díj. Akadályverseny. 1000 korona a nyerőnek, adva a m. kir. földmívelésügyi miniszterium által, 200 korona a másodiknak. Táv. kb. 4000 méter. 4é és id lovak számára, melyek 1893—94-ben 1800 korona értékű versenyt nem nyertek. Beiratási díj 10 korona, további 20 korona az indulóktól. Teher 4é 67 k., 5é 72 és fél k., 6é és id. 74 és fél kilo. Minden nyertes verseny után 2 és fél k. több, halmozva 7 és fél kiloig, 5é és id. nyeretleneknek 3 k. engedve; szövetkezeti tagok által lovagolandó. Nevezési zárnapp október 18.

V. Eladó verseny. 1000 korona a nyerőnek, adva a magy. kir. földmívelési miniszterium által, 200 korona a másodiknak. Táv. kb. 1600 méter. 3é és id. lovak számára, melyek 1893—94-ben 1800 korona értékű versenyt

nem nyertek. Beiratási díj 10 korona, további 20 korona az indulóktól. Teher 3é 70 k., 4é és id. 73 és fél k. A nyerő 2400 koronáért eladó, minden 200 korona árleengedéssért 1 k. eng. Minimális eladási ár 1000 korona. Szövetkezeti tagok által lovagolandó. Nevezési zárnapp és árbejelentés október 18.

HIREK.

Július 15. Vasárnap. Róm. kath. naptár: Megváltó ünnepe. — Protestáns naptár: Megváltó ünnepe. — Görög-keleti naptár (július 3.): Anatól. — A nap két 4 óra 7 perczkor, nyugszik 7 óra 32 perczkor.

Július 16. Hétfő. Róm. kath. naptár: Karm. B. A. — Protestáns naptár: Karm. B. A. — Görög-keleti naptár (július 4.): Krét. Anatól. — A nap két 4 óra 8 perczkor, nyugszik 7 óra 31 perczkor.

Szabadságharczi emléktárgyak országos múzeuma (színházépület, II-ik emelet) nyitva van mindennap délelőtt 10—12 és délután 2—5 óráig. Bemenet: díjtalan.

Kölcsey-Könyvtár nyitva van szerdán és szombaton 3—4 és pénteken 11—12-ig. Helyiség: Polgári iskola, földszin.

— Személyi hírek. Solyomossy Oszkár vasuti és hajózási felügyelő, Solyomossy Adolf, pancsovai törvényszéki bíró rokonaik látogatására Aradon időznek. — Parecz István gazdasági tanácsos a tegnapi estől utazott Karlsbadba, hol nyolcz heti szabadságidejét tölti. — Poillák Ignác, az aradi orvosi hivatal iktatója ma reggel utazik Herkulesfürdőbe, hova gyógyfürdőzni megy. — Hegedűs László, az aradcsanakádi egyesült vasutak főmérnöke ma utazott el Karlsbadba. — Kiss Károly a nagyvárad kereskedő ifjak vigalmi bizottságának elnöke tegnap Aradra érkezett, az aradi kereskedő ifjak táncvigalmára.

— A hivatalos lapból. Ö felsége Boszky György nyugalmazott adótárnoknak sok évi hű és buzgó szolgálata elismerésül a koronás aranyéremkeresztet adományozta.

— József Ágost Kisjenőn. Kisjenőről táviratozza lapunknak tudósítónk: József Ágost főherczeg ma reggel egyheti tartózkodásra ideérkezett. Az állomásnál az igazgató s a felügyelő fogadta a főherczeget, ki innen a kastélyba hajtatott. Ott meghallgatta Nagy őrsvezető jelentéseit. Fél óra múlva az ágyai, délután a gyarmati erdőbe ment vadászni. Holnap reggel Lipót bajor herczeg is Kisjenőre érkezik.

— A vízművek szerződésai jóváhagyva. A múlt hó végén Salacz Gyula kir. tan. polgármester elnöklété alatt megtartott rendkívüli közgyűlése Arad városának egyhangulag fogadta el a közgyűlés elé terjesztett vízvezetési és csatornázási szerződéseket, melyeket végleges jóváhagyás végett felküldeni határoztak a belügyminiszterhez. Az Arad város által elfogadott szerződéseket a végleges jóváhagyással a belügyminiszter már visszaküldte Arad város polgármesterének. A tegnapi délelőtt tartott tanács ülés tudomásul vette a jóváhagyást, egyuttal elhatározta, hogy az illető vállalkozókat fel fogja szólítani, a szerződések értelmében, az előmunkálatok haladéktalan megkezdésére.

— A király Ischlben. A király tegnap reggel nyolcz órakor kocsin Bozenbe érkezett. Az utcákon nagy sokaság várta az uralkodót, kinek érkezését mozsárlövések durrogása jelezte. A polgármester üdvözlő beszédére a király szívesen válaszolt. A vasúttal azonban egy kis epizód is történt. — Mikor ugyanis a király kiszállott a kocsiból és a veteránok sorfala között a perronra ment: két kis fiu várta a királyt. A király az egyik fiut meg akarta szólítani, de a gyermek úgy megijedt, hogy sarkon fordult és elfutott. Rövid ott időzés után a király folytatás utját Ischl felé, hova 9 óra 15 perczkor érkezett meg külön vonatán. Megérkezése után Luxenburgba telegrafált Stefánia özvegy trónörökösnéhez, hogy a tiroli pihenés nagyon jól tett egészségének és tíz évvel szinte fiatalabbnak érzi magát.

— Az aradmegyei telefonról. A törvényhatósági távbeszélő-hálózat az alföldi vármegyékben mind nagyobb területet ölel fel. Leg-

utóbb Békés- és Aradvármegyék határozták el, hogy a szelgábirói székhelyeket távbeszélő huzal által kapcsolják össze a vármegyei központokkal. Békésvármegyében már odáig haladt előre a dolog, hogy a vezetékhez szükséges oszlopoknak a helyszínén való átvétele folyamatban van; Arad megyében pedig a megyegyűlés vitte egy lépéssel előbbre az ügyet. Most már el van határozva, hogy a hálózatot kiépítik, mivel azok a feltételek, melyekhez a vezeték létesülése kötve lett, meg vannak a hivatalos állomásokon kívül magánelőfizetők is szép számban jelentkeztek. A telefon különben Aradon igen népszerű intézménnyé lett; közel harmincadfélszáz állomás van bekapcsolva, még pedig a városokhoz közel eső községek is be vannak vonva. Az inter urban telefon is erősen használják; naponta 10—30 beszélgetés van Arad—Budapest és Arad—Bécs között.

— Arad—Nagyváradon. Kiss Károly, a nagyváradai kereskedő ifjak szórakoztató bizottságának elnöke Aradra érkezett, hogy az aradi kereskedő ifjak fogadtatásának részleteit megállapítsa az aradiakkal egyetemben. Az itteni kereskedő ifjak szívélyesen fogadták az érkezettet, ki csak holnap tér vissza Nagyváradra.

— Új gőzmalom Kovasszinczön. Kovasszinczről írja lapunk levelezője: A községben ezideig csak egy gőzmalom volt, mely Kovács Agoston tulajdonát képezi. Ez azonban a négy ezer lakossal bíró község igényeit ki nem elégítheti. Epen ezért nagyon helyesen és észszerűen járt el Schauer Miklós, helybeli gazda, midőn saját telkén egy új gőzmalomot létesített. A gőzmalom rövid fenállása alatt is nagyon fellendült, s oly nagy konkurrencziát csinált a másikkal, hogy azt tulajdonosa kénytelen volt — legalább egy időre — beszüntetni. A lakosság az új gőzmalom termékeivel nagyon meg van elégedve.

— Tízmillió birtokvétel. Dugyarszky Lázár ismert délvidéki nábob megvette gróf Harnoncourt Felix, az utóbbi időben Bécsben sokat emlegetett arisztokrata törénvármegyei birtokát, amelynek terjedelme harmincezer hold. A vételár tízmillió forint. A birtok azelőtt Lázár tábornoké volt, kinek özvegye elvette a tavaly meghalt Thurn-Taxis Egon herczeg. Utóbbi magyar képviselő is volt. Ezeknek leányát bírta Harnoncourt gróf. Az asszony nem rég meghalt, huszonegy éves korában. A gróf végleg távozik a megyéből. A birtok eladása óriási fetűnést kelt.

— Segélyezett tanító. A magy. kir. vallás és közoktatásügyi miniszter értesítette Arad város tanácsát, hogy Boboz Józsefnek, az aradi siket-néma iskola igazgatójának 150 frt. segélyt utalványozott ki. Az utalványozott segély minden esetre érdemes tanítót jutalmaz.

— A Szerajevói löversenyek fényeseknek ígérkeznek. Eddigél — mint tudósítók jelentik — megérkeztek a bosnyák fővárosba, illetőleg az ennek közelében levő ilidzsei versenyter istállóiba a következő lovak: Virad, Barát, Dölyfös, Miért ne, Calypso, Követ, Volosca, Puchner, Pearless, Detective, Baronin, Grófnő; Hexameter, Mouche, Leonidás, Prince Louis II., Turul, Csákó, Ashford, Dornroschen, Alag, Superabo, Icicle, Gavotte. — A derby nyerő Mágus nincs ott. Hir szerint letört a ebben az évben nem is jön már pályára. A versenyek vasárnap és kedden lesznek. Holnap érkeznek Szerajevóba többek közt: Batthyány Elemér és Eszterházy Miklós grófok, Uchtritz Zsigmond báró, Blaskovits Miklós, Hartkányi Andor és Miklós Aladár főhadnagy. Aradról, s a megyéből Vásárhelyi Béla nagybirtokos és Bohus Zsigmond főrendiházi tag tartózkodnak Szerajevóban.

— Aradi iparosok Budapesten. Az aradi iparosok — mintegy harminczan — tegnap

délre utaztak fel Budapestre, Kiss Ferencz ipartestületi titkár vezetésével. Ma tekintik meg az elektromos munkagépkiallítást, melynek tegnap is számos látogatója volt. — A csabai és beszerözébányai iparosok társaságát dr. Kovács Gyula, a kereskedelmi muzeum aligazgatója fogadta és az intézet nevében üdvözölte. A társaságot csoportokra osztva, ifj. Wein János, a kiállítás műszaki intézője, Szegedi Árpád mérnök és Tomola mérnök, a Ganz-gyár képviselője kalauzolta és látta el a szakszertű felvilágosításokkal. Az aradiak testületileg mennek el a Feszty-féle körkép megtekintésére is. Az iparosok kedden reggel érkeznek haza Aradra.

— A galnai leányvásár. Ma lesz a Galnán a leányvásár. Régi-régi speciális szokása ez már az odaváló népnek. A bérozövezte vidéken hajdanta összegyűlt négy vármegye népe: Arad megyéé, Biharé, Hunyadáé, Krassóé s megeredt a leányvásár a osinos fatuozák között. Volt is aztán vigasság, mikor „elkelt” egy-egy s talált magához illő férjjet valamelyik rangosabb szépség. Az oláh leányok a legszebb ruhákba öltöztek. Az apakis birtokát akárhányszor selyemruhára, napernyőre, keztüpre, cipőre költötte, mert a civilizáció ropantul terjed a nép között s tényleg egészen selyembe öltözött, kifestett-mázolt-parasztleányokat lehetett látni ott egész nap fel és alá kétálni keztüvel, napernyővel. Ha pedig párja akadt, akkor behúzódott egy „laczikonyhába” áldomásra. Régebben a lányok a neki szánt butorokat, kelengyét is elhozták szekéren, ma ez már megszűnt, mert a szülők vagyonán leány és fiu egyaránt osztozik. A leányvásárnak minden évben óriási nézőközönsége szokott lenni, a mely élvezettel szemlélte a speciális népszokást. Sajnos azonban, ez már kiveszöben van. Csak halvány emléke él, mely abban nyilvánul, hogy a nagy halmagyi vásárra a leányok különös csinnal s teljes pompával jelennek meg. Éppen úgy mint hajdanában a leányvásáron. Most is felhangzik a csimpolya fülsiketítő lármája, népes lesz a kopár gainaihegy töve, járja a nemzeti kódo, — de a voltaképeni óségi gainai leányvásár ma már a mult emléke...

— Új találmány. Schön József, a zólyom-janos-i gőzfűrésznél alkalmazott okleveles gépész egy kettősen működő vezérművet talált fel rácfűrészekhez. E találmányra szabadalmat is nyert s az a szerkezébányai keresk. kamara kertületének több gőzfűrésznél alkalmazva van, miáltal 30—60 százalékkal több faanyag dolgoztatik fel ugyanezen idő alatt, mint az eddigi kereteknél. E gyakorlati értékű találmányra az érdekelt fűrészmalom és gőzfűrésztulajdonosok figyelmét felhívja az aradi keresk. és iparkamara.

— Különös véletlen. Szerencsésnek nevezhető szerencsétlenség történt tegnap este az aradi pályaházban. — Bozó János mozdonyvezető egy induló mozdonyon állott, s a karfán kihajolva beszélgetett. A lábai megcsuszta s ő a szerkocsi alá esett. A vonat megindult s Bozó János fölért elhaladt, de oly szerencsésen, hogy a mozdonyvezető apróbb horzsolásokon kívül egyéb sérülést nem szenvedett.

— Oláh gyilkosság. A nemzetiségi gyűlölködésnek első véres áldozata, ajobban legelső halottja Angi János, Görbed község főbírája, a kit az oláhok gyilkoltak meg. Az esetről Aranyos-Medgyesről a következőket írják: Julius kilenczedikén reggel az ide szomszédos Görbed község érdemes főbíráját, Angi Jánost verbefagyva, félholtan találták meg Aranyos-Medgyesnek egyik oláhlakta utcáján, a kerítés alatt. A szerencsétlen embernek fejét és mellét zúzták össze teljesen a gyilkosok úgy, hogy másnap kisse névedett. A gyanu azonnal az oláhokra, különösen a nemzetiségi izgatókra esett, a kik a meggyilkolttal, evvel a derék magyar hazafi-

val, folytonos harcban állottak. Több román szánagítatót elfogtak, közöttük Szilágyi Lajost, az aranyos-medgyesi oláh érzelmű főbíró fiát, a ki állítólag a pja biztatására követte el több rajongó társával együtt a rettenetes bűntényt. A gyilkosság következtében erős csendőrfedezet vonult ki Aranyos-Medgyesre, a megriadt magyarok védelmére. A vizsgálat erősen folyik.

— Három ember halála. Soborsini levelezőnk írja: Tegnap reggel a szomszédos Valemare község alatt három fiatal oláh legény a Maros hús habjaiban keresett enyhülést a forróság ellen. A fürdés azonban nagyon balul ütött ki. A legények nem tudtak uszni, mélyen bementek a folyóba s mielőtt segítség érkezhett volna, mindhárman a vízbe fullt. A szerencsétlen legények kilitét még eddig nem sikerült megállapítani.

— Tanítóiktatás. Az aradi ág. hitv. ev. egyházban ma d. e. 10 órakor az isteni tisztelet után az egyház iskolájának újonnan választott tanítója, László János ünnepélyesen fog beiktatást.

— A torkát köszöri. Egy év előtt történt. Tyirity Miklós a pályaválasztás nehézkérdése előtt állott. (Akkor még a pályaválasztásról szólt irányok nem voltak.) A lánglelkű ifju az emberiség érdekében feláldozta magát: kőzörűs lett. — A pálya rögös s így esett, hogy mielőtt azt bevégezte volna, kellemetlenség esett meg vele. — Tegnap, mikor a gazdája elment hazulról, Tyirity Miklós két gyönyörű borotvát vágott zsebre, s azt Új-Aradon egy forintért eladta valamely borotvában sztkölködő Figarónak. A kincset pedig elitta különböző hűsítőkből. A kapitány előtt már nem mert tagadni, mint otthon, s bevallotta tettét. Védelméül csak a torkát hozta fel, melyet gyakran szokott köszöri, s ehhez a mütéthez — saját állítása szerint — sohasem használhat vizet.

— Az árvák koronája. Kedélyes piccoló-társaság ült tegnap este együtt a Zemplényi-kioszkban. Folyt a szó a legaktuálisabb témákról a kánikuláról, az orosz kereskedelmi szerződésekről, a szakszertű fagyaltkészítéséről, azonkívül arról, vajjon a vértanuszobor rácszata lesz-e előbb kész, vagy pedig a vashid? Egyszerre a társaság egyik tagja lemutat az aszfaltra, hol egy csillogó tárgy lapult meg nagy szerényen.

— Nini. Pénz.

Felvették. Egy vadonatúj korona volt. Mivel pedig a jószágunk gazdája nem akadt, hát odaajándékozták az aradi árvaháznak. E szerint a nemes intézményre nem az újonnan építendő palota, hanem a Zemplényi-kávéház piccoló-társasága tette fel a koronát.

— Arad legkellemesebb kiránduló helye a kies Soborsin, a hol a nyári szezon alatt a lehető legélénkebb élet szokott kifejlődni. A fenyvesek által körülvett szép hely zsufolásiig megtelik vendégekkel, egyik mulatság a másikat éri, úgy, hogy az ott megforduló közőnség mindig a legjobb emlékekkel és kellemes impressziókkal távozik. Aradon most az a hir van elterjedve, hogy Soborsinban a nyaralók részére már az idén nem volna lakás bérelhető. Mint bennünket Soborsinból értesítettek, ez a híresztelés alaptalan, a mennyiben a vendégek szép száma dacára is még mindig lehet bérelni kisebb-nagyobb lakásokat.

— Tartalék-istálló. A honvéd huszárság átiratban megkereste Arad város tanácsát, hogy nyolozó számára valahol jelöljön ki istállót. A városi tanács a gázi zöldkorosmában bérelt a lovak számára istállót.

— Urnak született hetes. Urnak, főrendiházi tagnak született Domonkos Gábor, aradi hetes. Már a kinézése is elárulja. Akkora mint egy gömböcs, a szeme kicsi és sunyi, az orra pedig pisze. Csak hogy a mindnyájunk közös ellensége, Sors ur, elfelejtett neki az urasághoz pénzt is adni. Mit tehetett más Domonkos Gábor, mint hogy szerzett, ahogy tudott. — Vörös Vidor névjegyével állandó vásárt csapott Dürs testvérekkel, s hozott onnan naponta különféle gourmandériákat: caviárt, felvágottat, sardiniát, és még sok egyebet. Tegnap rajtacsípték a paklin. Felvittek a város házára, hol Nyáry Béla kapitány előtt nagy képpel vallott.

— Hova való illetőségü maga? — kérdeste az alkaptány.
— Békési vagyok kérem.
— Hiss akkor maga szocialista.
— Hogy-hogy?
— Mert maga osztosni akar abban, ami a gazdájáé.

— Dehogy akarok kérem. En inkább az egészet akarom, amivel az uram rendelkezik. Most csak azért csaltam, mert úgy hozta a sorom. Urnak születtem, s nincs hozzá pénzem!

Atkisérték a vizsgálóbírószákhoz.

— **Jóváhagyott alapszabályok.** Az aradi iparos ifjak önképző és betegsegélyző egyesületének alapszabályait a napokban küldte le a belügyminiszterium jóváhagyási záradékkal s így az a mai naptól, az az július 15-től életbe is lép.

— **A babona non plus ultrája.** Képtelennél képtelenebb dolgokat művelnek az emberek pusztán babonából, de a babona-furcsaságok között is első helyet foglal el az a legújabb babona-művelés, mely a napokban Aradon történt. Építettek ugyanis az Angyal-utczában egy házat — valami Kozák nevű hentes lesz a gazdája — a mely újonnan épült házat mindenféle szerencsétlenségtől úgy akarnak megóvni, hogy a ház egyik sarkának falába egy tyukot, a másik sarkának falába pedig egy kakast fognak elevenen befalazni. A kakas mellé még pénzt is tesznek. Azt hiszik, ennek a babonás letételmenynek legjobban az — egerek fognak megörülni.

— **Kerékpározók kirándulása.** Az aradi tornaegyesület kerékpározó köre ma délután Hiedegkútra kirándulást rendez. Gyülekezés fél 2 órakor a Zemplényi kávéház előtt. A menetparancsnokság.

— **Áthelyezett pénzügyőrök.** Az aradi m. kir. pénzügyigazgatóság Mike Béla gurahonczai pénzügyőri szemlést Pankotára, Szabó László soborsini szemlést Gurahonczra helyezte át, Nádas Imre pankotai pénzügyőri fővigyázót pedig Soborsinba szakaszvezetőnek rendelte ki.

— **Lezuhant a fáról.** A kajszintermést szedte a fáról Dán János, aradi lakos tiz éves fia a Demeter utca 111. számú házban. A fa tetején volt a fiu, midőn elvesztette az egyensúlyt, s két és fél méter magasból a földre zuhant. A karját törte.

— **Ebmarás.** Várdy Ferencz tizenkét éves fiut egy eb a Maros-parton megtámadta, nekinyugrott, s jobb karján több helyütt megmarta. Az ebet megtogták, — s állatorvosi megfigyelés alá helyezték.

HYMEN.

Popovits György dr., kisjenői ügyvéd, f. hó 22-én vezeti oltárhoz, a nadabi gör. kel. román templomban, özv. Popescu Jánosné kedves leányát, Liviát.

Fillán Sándor román-világosi jegyzői irnok tegnapi jegyezte el Popescu Porfir aзи erényekben gazdag leányát, Juliát.

GYÁSZROVAT.

† Gásza Vilma okleveles tanítónő hunyt el tegnap életének legszebb évében. A mélyen szomorodott család az alábbi gyászlaplappal tudatja a halálózást: Özv. Gásza Károlyné szül. Nagy Erzsébet fájdalomtól megtört szívvél tudatja úgy saját, valamint gyermekei Emma, férje Somogyi Agoston és gyermekeik, Béla, neje szül. Fischy Lujza és fiuk, Károly, Sándor, Mariska és Etelka, továbbá nővérei özv. Hartmann Jánosné és gyermekei, özv. Farkas Simonné és gyermekei nevében, a felejthetetlen, szeretett jó leány, nővér és rokonnak, Gásza Vilma okleveles tanítónőnek f. hó 14-én, d. u. 2 órakor, hosszas szenvedés után életének 21-ik évében bekövetkezett jobblétre szenderültét. A boldogult földi maradványai f. hó 16-án, d. u. 5 órakor fognak az ev. ref. vallás szertartása szerint, Kossuth-utca 1. szám alatti lakásból a helybeli felső temetőben az anyaföldben örök nyugalomra elhelyeztetni. Legyen áldott emléke!

† Klemann Miklósné elhunytáról vettünk értesítést, ki tegnap délután fél 3 órakor, a halotti szentségek átjatos felvétele után, életének 53-ik évében jobblétre szenderült. A boldogultnak földi maradványai folyó hó 16-án, délután 4 órakor fognak a róm. kath. szertartás szerint a vingai sírkertbe örök nyugalomra tételni. Az engesztelő szentmise áldozat folyó hó 17-én, d. e. 8 órakor fog a helybeli róm. kath. szentegyházban a Mindenhatóknak bemutatni. Béke poraira!

EGYLETEK, TÁRSULATOK.

A csermői fillér egyletről.

— Vidéki levél. —

Csermő, július 13.

Mindenki tudja, de aligha érzi valaki jobban, mint én, hogy a szegénység milyen akadálya a közművelődésnek, illetve, hogy a mi áldott 1868-iki népoktatástügyi törvényünk 25 év után is mily messze áll még a megvalósulástól — ép a szegénység miatt — hazánk sok vidékein s épen megyénk némely részében is. Avagy a legnagyobb ügybuzgóság mellett is nem a szegénység okozza-e, hogy kellő számú iskoláink csak — gazdagabb községekben vannak — és hogy a hol volnának is iskolák — hány és hány gyermek nem részesülhet az iskola áldásaiban ép a többször említett szegénység miatt. En legalább fájó szívvel látom évek óta a sajnos körülményt s ennek lehető megszüntetése végett alakítam meg ez évi feb. 25-én a „Csermői Fillér Egylet”-et, melynek 4 hónapos történetét legyen szabad a Tek. Szerkesztőség engedelmével — e lap t. olvasói előtt is ismertetnem.

Nem valami nagy szabású egyesület ez. Még csak „alapszabályai” sincsenek — de azért törvényes alapon áll. A református egyháznak nemrég szentesített „Törvényei 98—100 §-ai adják meg a törvényes alapot.

Célja a szegény főként árva gyermekek segélyzése vallás és nemzetiségi különbség nélkül. Rendes tagja lehet mindenki ki hetenként egy illetve évenként 52 fillér fizetésére kötelezi magát. Pártfogó és pártoló tagjapedig mindenki, ha adományával az egyesületet segíti. A tagdíjak és adományokból befolyó összegnek eleintén csak egy harmada osztatik ki, két harmada pedig tőkésítettik. Ezekben vázoltam röviden az egylet szervezését, melynek ügyei felett egy helybeli presbiterium mint egyházmegyei és egyh. kerületi főhatóságunk nevezett törvények értelmében örkodik. Még csak azt jegyzem meg, hogy az egylet tagjai lehetőleg minden hó első vasárnapján d. u. templom után gyűlést tartanak, hol e sorok írója ide vágó a szeretet munkáit ismertető felolvasást esetleg szabad előadást tart.

Mint mondtam, az egyesület 4 hónapos s e 4 hó alatt 89 rendes tag iratkozott be úgy szólván minden utánjárás nélkül. Nem lesz érdektelen fölemlítenem, hogy a 89 tag közül Ev. református 43. R. kath. 25. Zsidó 19 s g. keleti 2. S bár a rendes tagok közül 35 nem fizette be a csekély tagdíjat, a többi 54 rendes és néhány pártoló tagtól eddig 43 frt és 40 kr. gyűlt be. Engedje meg T. Szerkesztő Ur, hogy részint öngazolásom, részint a közönség buzdítása végett közölhessem itt az adakozók névsorát.

A 89 rendes tag (nők) közül 54 fizette be eddig a tagdíjakat és pedig 26 kr. rendes díjat fizettek 29-en u. m. Sanka Irma, Szentiványi Tuli, Sanka Iluska, Rottlerné, Kálmán Julcsa, Zu Lajosné, Némethné, Németh Eszter, Pálffy Aranka, Tatali V.-né, Budai Istvánné, Molnár Mihályné, Czirjákné, Kálmán Mari, Kálmán Istvánné, Kis Imréné, Nagy B.-né, Novákné, Dirháné, Krissováné, Kis Péterné, Futtakiné, Kallchné, Szoboszlai Sámuelné, Török Eszter. 30 krt. fizettek: Horváthné, Verner Róza, Fux Ozil, Tóth Ferenczné, Schwarz A.-né, Singerné, Hulubné, 50 krt. fizettek: Pálné, Székelyné, F. Nagy Istvánné, F. Nagy S.-né, Gherbané, Hollenderné, Hollender Juczi, Hacker Eszti, Zehatesmaier Kati, Szent-Iványi S.-né, Szent-Iványi Anna, Khón Lajosné, Suhajda Béláné, Holik Berta, Mihuszné, 60 krt. Bagosi Pálné, és 1 frt Vadas Gyuláné. Adományokkal segítettek, az egyesületet mint pártoló tagok: Scheer Lajos, Dirhán Ede, Vertán Elek, Jonás József, Sándor Antal (ki egyszermind gyűjtött is), Kiss Károly (B.-jenő), Iványi Béla (Arad), Bekk Nándor, Veisz József (B.-jenő), Mauró József, Veisz Sándor (Barakony) 50—60 krt. Továbbá Ecsery Lajos dr. (Szentes), Czirják György és Kempfner Béla (Temesvár) 1—1 frtot. A „Csermővidéki önszegélyző Egyesület” 5 frtot s többen 10—20 fillért. Bleyer József ur „büntetés pénz”-t 50 krt s tanyitványaim rossz vasak és csontok árából 60 krt.

Szóval az egyletnek 43 frt 40 krja van ez idő szerint gyümölcsözőleg elhelyezve. A mustármag tehát el van vetve s a jószívü emberbarátoktól függ, hogy terebélyes fává növekedjék, melynek árnyában megpihenjenek a szegények és árvák. Ugy a tagok, mint az adományozók fogadják legforróbb köszönetüket. A további adományokat kérem és kész-

séggel nyugtatom. „Kis cseppekből lesz a tenger” . . .

VADAS GYULA,
ev. ref. lelkész-tanító.

(*) A Kőlcsey-dalkör hétfőn 8 órakor hangverseny-próbáját katonazene kíséret mellett tartja meg. A tagok legyenek szivesek pontosan megjelenni. Hollósy titkár.

(*) Meghívás. Az aradi I. magyar nyelvterjesztő betegsegélyző és temetkezési egyesület f. évi július hó 15-én d. u. 6 órakor Kossuth-utca 5 sz. a. Valenta András vendéglős külön helyiségében választmányi gyűlést tartja. Targysorozat: Elnöki jelentés, pénztári jelentés, netáni egyéb indítvány, újtagok felvétele; melyre az összes választmányi tagokat ezennel tisztelettel meghívja az elnökség.

(*) Az aradi waggon-gyár munkásai dalkörének felküldött alapszabályait a m. kir. belügyminiszterium leküldte Arad város tanácsának, ellátva a jóváhagyási záradékkal.

MULATSÁGOK.

Nyáreji táncvizgalom.

— Az aradi kereskedő ifjak körének táncvizgalma. —

Milyen könnyű dolga van a béli tudósítónak, ha sikerült bárlól kell referálni, s így — talán felesleges mondanom — jelen esetben nekem is könnyű a feladatom.

A külső díszek, melyek vonzóvá teszik a ligetet: ragyogó fény, mely ezer s ezer apró mécsből ered, transparentek, a főbejárat fölött „Isten hozott” felirattal.

A hangulat az eddigi bálókénál is nagyobb. Különböz ez nem is csoda, mert Nagy Józsi bandája, mely magasan válik ki most az aradi bandák közül, annyi tüzzel, annyi kedvvel húzta a szenvedélyes nótákat, hogy lehetetlen volt nem jó mulatni.

Az első négyeshez 30 pár állott fel, a tánc pedig tartott kivilágos kivirradtig . . .

A táncvizgalman megjelent hölgyek névsorát tudósítónk a következőkben adja:

Asszonyok: Tornyai Izsóné, Lohsorné, Assael Jakabné, Bergerné, Leichterné, Popperné, Sonn Morné, Gaálné, Klein Morné, Weinberger Jánosné, özv. Tischné, Ságyné, Fleischer József, Lichtigné, Morgenstern Gyuláné, Fránklé, Krauszné és Tóthné, stb., stb.

Leányok: Roth növ., Meister növ., Fránkl növ., Assael Gizella, Berger Veronka, Popper növ., Sonn Iránka, Pfintner növ., Schönewald Bertus, Tisch Sarolta, Gaál Irén, Weinberger Etelka, Klein Emma, Róth Róza, Fried növ., Róth k. a., Frank növ. (Szeged), Krausz Ninuska stb. stb.

(=) Soborsinban mulatnak. A soborsini önkéntes tüzoltó-egylet — írja levelezőnk — f. hó 26-án gömblovészettel egybekötött táncvizgalmat rendez saját pénztár alapja javára. A mulatság sorozata a következő: 1. Délután 3 órakor zene mellett felvonulás az uradalmi kertbe. 2. Fél 4 órakor gömblovészeti. 3. 5 órától 7 óráig táncz. 4. Bevonulás zene mellett a „Szarvas” vendéglőbe, hol a táncz folytatódik viradatig. A mulatság, az előjelekből ítélve, kitünő siker elé néz s azon Soborsin és legtávolabb vidékének közönsége, úgy az ott nyaralók találkat adnak egymásnak.

(=) Az „Aradi önkéntes tüzoltókar” által folyó évi július hó 15-én, vasárnap délután a csálai nagyerdőben tartandó zártkörű júliali s a kar tiszteletbeli, kiérdemesült, működő és pártoló tagjai ezennel tisztelettel meghívotnak. A rendezőség.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ A kilencedik parancs. Mikor Mózes a sinai hegyről lejött avval a nevezetes két kölappal, melyre a tizparancs volt felvéve, a kilencedik így hangzott: Felebarátod feleségét bünre ne kívánjad. Ez ellen a parancs ellen vétett Morár Tódor apáti lakos, ki Ruzs Péter feleségét elcsalta magához és pár hétig élt vele. Ezt az állapotot meguntá Ruzs Péter és midőn az utcán találkozott Morárral, bosszujában hatalmasan fejbe vágta, úgy hogy pár hétig feküdt az ágyat, mialatt Ruzs felesége ápolta. Ezért a kemény útéért az aradi kir. törvényszék Ruzs Pétert, 8 havi börtönre ítélte.

TÁVIRATOK.

Miniszterek utazása.

Budapest, július 14. (Saj. tud. táv.) *Andrássy Gyula* miniszter több heti szabadságra ment *Ostendébe*. *Hieronymi* belügyminiszter szerdán 5-6 napra Erdélybe utazik. Kolosban választói előtt beszédet tart a politikai helyzetéről, onnan Deésre, Beszterczére, Tordára, N.-Szebenbe, Gyulafehérvárra és Dévára megy.

Az új földmivvelésügyi miniszter.

Budapest, július 14. (Saj. tud. távirata.) Budapesti tudósítónk biztos forrásból jelenti, hogy földmivvelésügyi miniszterré, a kinek teendőit eddig ideiglenesen *Fejérváry Géza* br. honvédelmi miniszter végzte, *Festetich Andor* grófot fogják legközelebb kinevezni.

Festetich Andor gróf földmivvelésügyi miniszterré való kinevezése a szabadelvű körökben általános meglepedést kelt.

Pulszky Agost államtitkár.

Budapest, július 14. (Saj. tud. táv.) *Pulszky Agost* kinevezése közoktatásügyi államtitkárrá, kinek erre a fontos állásra különben is a legtöbb sánsai voltak, most már bevégzett dolog. Kinevezését legközelebb fogja hozni a hivatalos lap.

Csáky Albin gróf.

Budapest, július 14. (Saj. tud. táv.) A rimaszombati egyesült prot. főgymnasium bucsufeliratára *Csáky Albin* gróf a következőleg válaszolt:

„Nagy mérvben megtisztelő bucsufeliratokra válaszul csak annyit mondhatok, hogy a miniszteri állástól megválva, örömmel gondolok vissza mindazon rendelkezéseimre, melyekkel közmivvelődésünk biztosítékait fokozva középiskoláink és az azokban alkalmazott tanérek érdekeit szolgálhattam. Kettős örömmel foglalkoztam az önök főgymnasiumával, mivel biztos voltam abban, hogy azok közé tartoznak, akik nagy nemzeti feladatainkat soha sem tévesztendik szem elől. Müködésükre az ég áldását kéri — *Csáky Albin* gróf.

Nagyfontosságú törvényjavaslatok.

Budapest, július 14. (Saj. tud. táv.) A belügyminiszteriumban két nagyfontosságú kérdésre készültek el terjedelmes dolgozatok, melyek valószínűleg az őszre törvényjavaslat alakjában a képviselőház elé kerülnek. Az egyik orvosi kamarák szervezésére, a másik országos lelelcsház felállítására vonatkozik.

A soproni főispán felmentése.

Budapest, július 14. (Saj. tud. táv.) *Eszterházy* sopron megyei főispán állásától való felmentésére vonatkozó és márczius 17-én kelt legfelsőbb elhatározás legközelebb közzétetik. Utódja alkalmasint az alispán lesz.

Új főispán.

Budapest, július 14. (Saj. tud. táv.) Beavatott körökben arról beszélnek, hogy *Tallán Béla* főispán helyét abban az esetben, ha államtitkárrá nevezetnék ki a belügyminiszteriumhoz, *Vadnay Andor*, belügyminiszteri osztály tanácsos foglalná el. *Tallán* helyébe, a hol erélyes kezekre van szükség, bizony-bizony ez a jelölés az elképzelhető legegészségesebb.

A kolera ellen.

Budapest, július 14. (Saj. tud. táv.) A belügyminiszter a kolera-veszély elhárítása céljából, *Csacszán*, *Körösmezőn* és az ország több helyein megfigyelő és fertőtlenítő állomásokat állított fel.

Gyilkos vadorzók.

Sopron, július 14. (Saj. tud. táv.) Szászonyban az udvari pagonyban a vadorzók lelőtték *Tarang Hermant*, az urasági vadászot. A tettesek nyomában vannak.

Festetich gróf választóihoz.

Szombathely, július 14. (Saj. tud. táv.) *Festetich Andor* gróf nyílt levelet intézett Felőgeri választóihoz, melyben kijelenti, hogy úgy Belgiumban mint Bajorországban, hol az egyházpolitikai reformok éveken át hatályban vannak, fejlettebb, erősebb és valószínűbb a katolikus hitélet, mint nálunk. Teljességgel nem lehet ott ezen téren hanyatlást, hanem örvendetes előrehaladást észlelni. Szilárd meggyőződése az, hogy hazánkban is üdvös átalakulás küszöbén áll a katalicizmus külön élete, mely hivatva van a lábrakapott apathiát megszüntetni.

Frank Interpellál.

Zágráb, július 14. (Saj. tud. táv.) *Frank* interpellál a miatt, hogy *Posilovics* érsek installációján a közös hivatalok kitűzték a magyar trikólort. Ez szerinte a kiegyezés megsértése.

Khuen-Héderváry, horvát bán válaszolt az interpellációra, mondván, hogy a közös hivatalok jogosítva vannak a horvát mellett magyar zászlót is kitűzni, épen úgy mint a bán, mert ez fejezi ki a tényleges unioviszonyt.

Nagy tűzvész.

Berlin, július 14. (Saj. tud. távirata.) A königsbergi kerületben fekvő Wildminiu községben nagy tűzvész pusztított. 37 ház elégett, 44 család hajlék nélkül maradt.

Meghiusult anarkista merénylet.

Páris, július 14. (Saját tud. távirata.) A „Figaro” szerint legújabbban felfedezték az anarkisták egy korábbi tervét. Május 15-20-ika közt *Carnot* nejét a Villa Verarieben akarták elfogni és ott tartani, de a bűnös terv *Carnot* nejének másfelé utazása miatt dugába dőlt.

Az amerikai nagy sztrájk.

Chicago, július 14. (Saj. tud. távirata.) A sztrájkolóok kijelentették, hogy a választott bíróság ítéletét elfogadják; egyuttal kívánják, hogy az összes munkásokat felvegyék.

Sakramentó városában kihirdették az ostromállapotot. A sztrájkolóok a katondkra löttek, kik viszonzták a tüzelést. Két sztrájkoló meghalt, hat megsebesült.

KÖZGAZDASÁG.

Aradi gabonaüzleti hetiszemle.

— Saját tudósítónktól. —

Arad, július 14.

(S. ss.) Az időjárás a héten is meleg és száraz volt. Az aratás és cséplés az egész országban serényen folyik, a próba-cséplések úgy minőség, mint mennyiség tekintetében kielégítő. A tengeri vetések sürgősen esőt igényelnek, sőt ha még néhány napig eső nélkül maradunk, úgy vidékünk s az egész ország tengeri termése veszélyeztetve van. A gabonaüzlet még mindig pang, az új szezonig — mely a jövő hét végén veszi remélhetőleg kezdetét — élénkebb üzletmenet nem is remélhető.

B u z a. Új áru még csak itt-ott tűnt föl egy kocsival. O-buzába is csak jelentéktelen volt a kínálat. A vételkedv valamivel kedvezőbb. Az irányzat szilárdul, annak dacára, hogy az egyedüli vevők malmaink voltak, mely jel arra mutat, hogy a lisztforgalom e héten ismét megelégnék, mert kereskedőinktől is vásároltak malmaink nagyra tételeket elég jó árákhoz.

T e n g e r i. A magánfogyasztás alig kielégítő hozatal 10-20 krajczárral magasabb árákon kelt, sürgős kereslet és szilárd irányzat mellett. Ugy jobbmódu gazdáink, kiknél még van tengeri készlet, mint kereskedőink is tartózkodnak, és helyesen, mert ha esőt kapunk, az ár legfeljebb 10-20 krajczárral esikkenhet, míg ellenkező esetben 50-150 krajczárnyi áremelkedés várható, annál is inkább mert azon vidékeken, hol a tengeri élelmezési cikknek nélkülözhetetlen, legrosszabbban állanak a vetések. Uj-A r p a meglehetősen mennyiségben volt már a piacon. Az ára még most — vevő hiányában — alacsony.

Arad és Uj-Aradon, a hozatal következő árákon adatott el.

ó-buza 6 frtől 6 frt 30 krig.

n-j-b u z a 6 frt 20 krtól 6 frt 50 krig.

ó-a r p a 5 frtől 5 frt 10 krig.

Uj-A r p a 4 frt 10 krtól 4 frt 30-ig.

T e n g e r i 4 frt 12 krtól 4 frt 60 krig.

Uj-r e p c z e 7 frt 10 krtól 7 frt 40 krig.

R o z s 4 frt 60 krtól 4 frt 70 krig.

Z a b 5 frt 50 krtól 6 frt 10 krig méter-mázsánkint.

Aradi lisztüzlet.

— Saját tudósítónktól. —

Arad, július 14.

(S-ss.) Hosszu baisse után egy keveset megelégnék a lisztüzlet. Az óriási raktárok már-már apadnak, s így bátran nézhetnek malmaink az új campagne élébe. Nagyobb kolportálások is történtek a múlt héten. A kedvező termési hírek dacára az ár nem csökkent. Irányzat szilárd! Az a r a d i malmok mai jegyzése a következő:

D a r a : 14 frt 60 kr.

L i s z t :

0	1	2	3	4	5	6	7B	8
13.80	13.20	12.20	11.70	11.40	11.10	10.70	9.40	8.40

K o r p a : F. 4 frt, G. 3 frt 70 kr.

Az árak Aradon 100 kilónként összszulyt tisztának véve százkostól értendők.

Hüvelyes vetemények és magvak.

— Aradi árak. —

Arad, július 14.

Az üzlet stagnál mint rendszeren azon időszokban, mikor az új campagne előtt állunk. A kereslet korlátolt. Az árak nem változtak.

A r a d o n m a az árak a következők: Bab, tiszta fehér 5 frt 60 kr, Bab, apró szemű 8 frt 80 kr, Dió 21 frt 50 kr, Mogyoró 80 frt, Mák, kék 33 frt, Mák, szürke 28 frt, Kendermag 9 frt 50 kr, Moharmag 10 frt, Bükköny 8 frt, Repce, káposzta 0. 10 frt, Heremag, luczerna 75 frt, Heremag styriai vörös 72 frt, Borsó hámozott 23 frt, Borsó vetni való 21 frt 50 kr, Lencse stokerani 28 frt, Lencse belföldi 13 frt, Arpakása 0. 20 frt, Arpakása 2. 19 frt, Arpakása 10. 10 frt 50 kr, Köleskása 0. 14 frt, Köleskása 4. 10 frt.

Az árak 100 kilónként értendők százkostól.

Az aratás.

— Saját tudósítónktól. —

Arad-Mácsa, jul. 14. Az aratás vidékünkön a befejezéshez közel van, számos helyen a cséplés is kezdetét vette. Az eredmény kielégítő s a várakozást fölülmulja. A buza 8-10, rozs 6-8, árpa 7-8, zab 5-6 mmását ígér kat. holdankint. A tengerinek esőre volna szüksége, a buzának pedig jobb árákra. A munkabér roppant drága, miért is kénytelenek vagyunk idegen munkásokat hozatni. Községünkbe még nagy raktárak vannak tavalyi gabonából, sőt 2 évi buzából is.

Német-Pereg, jul. 14. A gyümölcs a fán kiszárad, a tengeri a földből még alig látszik ki, oly alacsony A nép nem tud a mezőn dolgozni a tikkasztó melegségtől; egy kis eső megfizethetetlen volna. A cséplés kezdődik. A buza holdankint 9-10 m. ad, a rozs, árpa és zab szintén kielégítő, a munkabér drága.

Guravoj, jul. 14. Emberelemlékezet óta anynyi szilva vidékünkön nem volt, mint az idén.

A még meg sem főzött pálinkát már most eladják a gazdáink potom áron. A termés kielégítő. A hesszeni légyről még nálunk kevesét tudnak. Az idén kivételosen a rozsa sem ártott. A buza 7-10 mmászat fog adni; a szalma kevés. Esőre nagy szükség van, különösen a kerti veteményeknek, melyek teljesen tönkre mennek.

— **Kimutatás a záloglevelekről.** Az arad-megyei takarékpénztár zálogleveleiről szóló félelvi kimutatást az 1876. évi XXXVI. törvényozikk 29 §a értelmében a következőkben adjuk: Az 1894. évi június hó 30-iki állomány szerint kitesz: 1. A takarékpénztár forgalomban lévő zálogleveleinek összege 1.025.300 kor = 512.650 frt. 2. A záloglevelek biztosítékául szolgáló záloglevél-kölcsönök összege 1.053.960 korona = 526.980.02 és fél. Az ingatlanok értéke, melynek alapján ezen kölcsönök engedélyezettek: 2.835.500 korona = 1.417.750 forint. 4. A záloglevelek külön biztosítékául szolgál ezen felül a takarékpénztár tulajdonát képező és külön kezelt záloglevél biztosítéki alap 250.000 frt. Arad, 1894. július 1-én az Aradmegyei takarékpénztár igazgatósága,

— **Allatgyógyászati utasítás.** A Romániával kötött és az 1894. XIV. t.-czikkbe iktatott kereskedelmi egyezményben az állatgyógyászati ügyre vonatkozólag foglalt némely határozatokra való tekintettel a földművelésügyi m. kir. miniszter 34.122. sz. alatt végrehajtási utasítást dolgoztatott ki és tett közzé. Ezen utasítás az aradi kereskedelmi és iparkamara irodájában a hivatalos órák alatt betekinthező.

Sz es z ű z i e t.

— Julius 14. —

Tengerinek áremelkedése folytán gyárosok tartózkodók és magasabb árakat követelnek, az irányzat állírd. Mai jegyzéseink: Keszaru nagyos nyors szesz 54.50, kocsinyos 55.— hordó nélkül, per 100 liter % beieértve 86 frt fogyasztási adót.

Felelős szerkesztő: **Vass Géza.**

RAVASZ IMRE

legelső fényképészeti és festészeti műterme

Aradon, *Andrássy tér 15. sz.*

Hermannpalota kerthelyiségében.

Elvállal minden **fényképészeti** szakmába végő munkálatokat, készít kis **képekről nagyobbításokat** egész **életnagyságig, olajban festve**, vagy **retoucheban**. Továbbá **látogató-jegy** alakú **fényképek** ugyszinte **Cabinet, Makart, Promenad Budoir** és az ugynevezett **uj forma képeket, chromo-festett s beégetett** képet, melynek finomsága minden festett képet felülmul. A legnyughatatlabb gyermek megszólalásig élvehen egy másodperc alatt bármily nagyságu alakban fényképeztetik, a műteremben készült munkálatok tiszta és élethű kiviteléért kezesseg nyujtatik. Felvételek kívánatra üzleten kívül is eszközöltetnek a legjutányosabb árak mellett. 357 16°

516/1894. szám.

1-1

Arverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §a értelmében ezennel köz-hírré teszi, hogy az aradi kir. járásbíróság 12247/1894. számú végzése által Diamantstein Adolf és társa jelentkezésére Kron K. és társa aradi cség ellen 150 frt tőke erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 452 frt becsült butorok, bolti áruk stb.-ből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a helyszínén, vagyis Aradon, Nagyváradon leendő eszközölésére 1894. évi július hó 16-ik napjának délutáni 5 órája határidővel kitűzetik és ahhoz a vevő szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-cz. 108. §a értelmében a leg-többet ígérőnek becsáron alól is eladni fognak.

Az árverezendő ingóságok vét-lára az 1881. évi LX. t.-cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Aradon, 1894. július hó 3-ikán.

Ortutay Antal

kir. bir. végrehajtó.

Az idény közeledtével

felhivjuk a t. érdeklődők figyelmét a következő tárgyakra, melyek nálunk minden mennyiségben jutányos ár mellett kaphatók u. m.:

nyers istálló-trágya,
érett istálló-trágya,

légenszáritott természetes istálló-trágya

(magyar guanó)

darabos, zúzott és őrölt állapotban.

Legjobb minőségű

száritott moszlék

lő állapotban levő

használt üres hordók.

NEUMAN TESTVÉREK

682. 1-3

Aradon.

Az arad-csanádi gazdasági takarékpénztár

részvénytársaság igazgatósága

ezennel közzé teszi, hogy a társaság részvényeseinek f. évi február hó 25-én tartott rendes évi közgyűlésétől nyert felhatalmazás alapján az alaptőkének egy millió forintra leendő felemelése céljából 2500 darab 200 forint névértékű új részvényt bocsájt ki a következő feltételek mellett:

1. A részvények kibocsájtási árfolyama 300 forint, mely összegből 200 forint az alaptőkéhez, 100 forint pedig a kibocsájtási költségek levonása után a tartalék-alaphoz lesz csatolandó.
2. Minden egyes részvény után 300 frt folyó évi december hó 15-én intézetünk főpénztáránál Aradon, vagy főintézetünknel Makón egyszerre lefizetendő.
3. Azok javára, kik a befizetést előbb teljesítik, a befizetett összeg után a befizetés napjától december 15-ig 5% kamattal megtérítetik.
4. Az ujonnan kibocsájtott részvények csak 1895. évi január hó 1-től kezdődő időre részesülnek az alapszabályok értelmébeni osztalékban.
5. A részvényesek az új részvényekre az alapszabályok 6. §-a értelmében elővételi joggal bírnak és pedig akképen, hogy egy régi részvény után egy új részvény jár.

Felhivatnak ennél fogva mindazon t. részvényesek, kik az új részvényekre elővételi jogukat gyakorolni akarják, hogy részvényeiket

f. évi július hó 1-től kezdve f. évi augusztus hó 1-ig bezárólag az intézet pénztáránál Aradon lebélyegzés végett annál inkább is bemutatni sziveskedjenek, mivel ezen határidő letelte után a nem igényelt részvények eladatnak és az elővételi jognak későbbi gyakorlása nem érvényesíthető.

Arad, 1894. június hó 20-án.

661 2-3

Gróf Zselénski Róbert

intézeti elnök.

Az arad-csanádi gazdasági takarékpénztár részvénytársaság igazgatósága:

Vásárhelyi László.

Heinrich Sándor.

KLAPOK ALAJOS

Arad legnagyobb, leglátogatottabb és legkényelmesebben berendezett

fényképezési műterme

Templom-utca (Minorita-palota)

Ajánlja a nagyérdemű közönség szives figyelmébe műtermében **legújabbban** készülő **Saison** fényképeit, felelősség mellett minden nagyságu **Portrait** visittől egész életnagyságig **Albumin** vagy az állandóságáról és szépségéről közkedveltségnek örvendő **Platin** papírosra

Párisi művészek által készülő olaj és Chromo-festményeit.

Ujabb berendezését gyermek-fölvételekhez, melynek segítségével egyhuszad másodperc alatt történik a fényképezés.

Továbbá, minden a fényképezethez tartozó munkák elvállalását. Szobák, festmények és tájak fényképezését stb. 591.

Kérem üzletemet, mely a Minorita-palota udvarában van, más üzlettel össze nem téveszteni. Miért is kérem a czímet figyelembe venni.

Mellbetegségek.

Alphosphorsavas

mész-szörp

Grimault és Társa gyógyszerészekről,

Párisban. 149 12—12

A makacs köhögés, hurut, számarhurut s más egyéb mellbajoknál, főképen pedig a kezdődő tüdőszorvadásnál csodálatraméltó hatása van. Euyhíti a gyötrő köhögést, megszünteti az éjjeli izzadást.

Ügyelni kell a Grimault & Co. védjegyre, hogy a valódit kaphassuk.

Egy üveg ára 2 frt, 6 üveg 10 frt.

Főraktár: Budapest, Király-utca 12. Török József gyógyszerésztárában.

Kapható:

Török József budapesti gyógyszerész különlegességi főraktárának aradi fiókjában:

RING LAJOS

„Angyalhoz” czimzett gyógyszerésztárában Aradon, Asztalos Sándor-utca 1. sz.

Uj rézműves-üzlet Aradon

Kölcsey-utca 6—7.

Van szerencsénk tisztelt rendelőink és a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy évek óta fennálló gépgyár-, vas- és érczöntődenket egy ujjonnan berendezett

rézműves műhelyel

megnagyobbítottuk.

Ajánlkozunk minden e szakmába vágó munkák teljesítésére; folyton készletben tartunk: pálinka-fűző, mosó- és takaréktűzhely-üstöket, vörösréz csöveket, kávéház és vendéglők részére szükséges vörösréz edényeket.

Javításokat, rézedény ónozást (ozinezést) elfogadunk és jutányos árak mellett teljesítünk. 667 2—2

Tisztelettel:

SOLYMOS TESTVÉREK

gépgyár, rézműves-műhely, vas- és érczöntőde Aradon.

Van szerencsém az Arad és vidéke nagyérdemű közönségnek becses tudomására hozni, hogy helyben

Andrássy-tér 19. szám alatt

polgári temetés rendező intézetet

Iétesítettem,

a melyet, költségeket nem kimélve, a mostani korhoz képest olyképen szereltem fel, hogy a legfokozottabb igényeknek is megfelelőhessenek és bármely nagyvárosi intézettel versenyezhessek. **Pompa- és dísz üvegkocsijaim, továbbá koszour és szalagvivő kocsijaim stb. szintén a legnagyobb díszszel vannak kiállítva.**

A fősztyt arra fektetem, hogy mindenki mérsékelt díjak mellett drága halottait a megfelelő pompával eltemethesse, ezzel egy régen érzett hiányt vélek pótolni.

Főtörekvésem továbbá, hogy pontos és lelkiismeretes eljárás mellett megbízóimat fölszemes költségektől megkíméljem és eddig is irántam tanusított bizalmat továbbra is kiérdemeljem.

Temetés rendezések a legegyszerűbbtől a legfényesebbig.

593 4—4

Teljes tisztelettel.

Bürgönyözött:

Kézsmárky.

Ifj. Kézsmárky Istvánné.

Saját zenekarral rendelkezem.

Gyári kántin bérbeadása.

A., Weitzer János gép-, waggongyár- és vasöntőde részvénytársaság Aradon“ egy a gyár telepen

ujjonnan épült kántint

ajánlat útján **bérbe adni** szándékozik.

A kántinhoz terjedelmes vendég helyiségek egy fűszer és vegyesáru kereskedés és a bérlő lakása tartoznak.

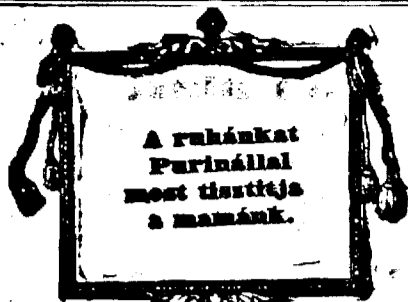
Az ajánlat benyújtásának véghatáridejéül f. évi július hó 31. (déli 12 óra) van megállapítva; a bérbeadás kezdete pedig f. évi szeptember 1.

A kántin épületének és belső berendezésének tervei és ezeknek leírása, továbbá bérbeadás feltételei s egyéb közelebbi írásbeli felvilágosítások a gyár munkás-segély pénztár javára történendő 5 frt lefizetése ellenében a gyár irodájában kaphatók, vagy ez összeg beküldése alkalmával, elküldetnek.

Pályázók írásbeli beadványaikat és ajánlataikat a:

„Weitzer János gép-, waggongyár- és vasöntőde aradi részvénytársaság“-hoz czímezni sziveskedjenek.

675. 2—3

MI AZ A PURINAL?

PURINAL

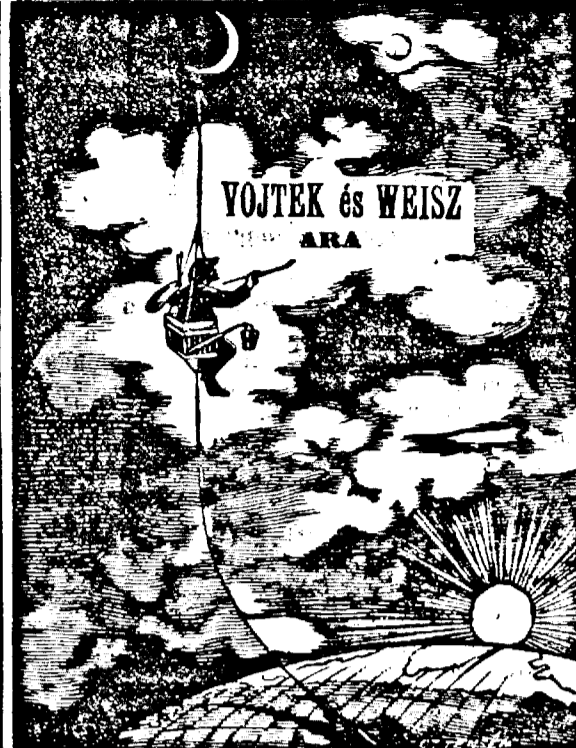
gyanis a legujabb ruhatisztító-szer, mely a ruhákban lévő tisztátalanságokat, a melyek szadság, kátrány, kocsikenőcs, zsír, festék, olaj stb.-től erednek, egyszerűen és visszaszármazhatatlanul eltünteti, s az egy családnál sem nélkülözhető, miért is az minden átgatottabb üzletben és gyógyszer-tárban kapható.

Üvegeje 25 kr.

Kapható
15, 25, 40 és 75 krajczáros eredeti dobozokban.

Ajánljuk továbbá a legerősebb moly elleni szereinket, u. m.:
Kámfor, lavendula virág, naphtalin, naphtalinvászon, Patchouli levél, törött bors és az általános elösmert molykeveréket, valamint peronospora ellen rézgáliczot a legolcsóbb napiár mellett.

Raktáron tartjuk a világűrű...
WASMUTH-féle tyukszemgyűrűt, mely 3x24 óra alatt a legfájdalmasabb tyukszemet is eltávolítja. Továbbá ajánljuk

fertőtlenítő szereink
nagy raktárát a következőkben: Carbolsav nyers 30, 60, és 100%, carbolsav jegeces, carbolpor 10%, Creolin, Cresylmész, vasgálicz a legújantányosabb árakon.

VOJTEK és WEISZ gyógyáru-üzlete Aradon.

Üvegezési vállalat Christofle ezüst evőeszközökből nagy választék.

219. Telefon. 219.

GEBHART J. és FIA

Aradon, Andrásy-tér 16. sz.

Ajánlják legujabb formájú mindentéle üveg, porcellán, majolica, lámpa, ezüstölt alpacca, tükörüveg, képkeret stb. dísz- és használati-árukból gazdagon berendezett raktárukat! Csak a legujabb divatu és legszofidabb kivitelű cikkek tartatnak raktáron.

Különösen figyelembe ajánlhatók: Menyasszonyi kelengyék összeállítása, melynél tökéletesebbet jutányosabb áron senki nyújtani nem képes. Üveg, porcellán, majolica, angol fayence és egyéb anyagból, minden összeállítású és kivitelű étkező, kávé, tea, moocca, ivó, sörös, boros és cognacos készlet a legnagyobb választékban.

Vendéglői berendezések

a legujabb minőségű üveg és porcellán termékekből, a ilagvezélszerűbb és olcsó módon eszközölhetők. 666 8-4

Tiszta nikkel főző, használati és díszedények, a hírneves westfáliai nikkel hengerművekből.

Egyedüli raktár Aradon.

Ezen nikkel edények tiszta nikkelből készítvék és nem cserélendők össze. Azon minden piaszon forgalomba hozott és csak galvanikus módon nikkelozott edényekkel, melyek alapanyaga vasból vagy egyéb fémről vannak készítve, csak gyöngö, lehelltszerű nikkelréteggel vannak átvonva, mely néhányzori használat után lekopik.

Aki jó minőségű és hosszú ideig használható nikkeledényt kíván, az csak ezen gyár mányt használhatja, mely minden ártalmas mellékanyagtól mentes. A közönséget már eleve is figyelmeztetjük, hogy csakis oly nikkel edényt fogadjon el, melyen a gyár és védjegy látható.

A legujabb, fizikai törvényeken alapuló szabadal. légmentes gőzüvegek

gyári áron egyedül fenti cégénél kapható! — Képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küldünk.

Christofle és társa egyedüli képviselői. A toimesti üvegyárak főraktára.

Zsolnay Vilmos pécsi majolika gyárának képviselője.

A ZAY-ÜVEGGYÁR GYÁRI RAKTÁRA

Utazó és kézi kofferek.

Kilényi C. és Társa

Arad Andrassy-tér 20. (Aréna épület.)

Van szorancsónk a mélyen tisztelt közönségnek valamint nagyrabecsült vevőinknek b. figyelmébe ajánlani a

nyári idényre

érkezett nagy választéku divat újdonságainkat voylok, francia batiztok, szatínek és dolainekben, melyeket

olcsóbban mint bárhol

árusítunk el.

Nemkülönben ajánljuk nagy raktárunkat a legjobb gyártmányú vásznak, chiffonok, canavász, csinvat és asztalneműekben.

Midőn az eddig irányunkban tenusított b. pártfogásért köszönetet mondunk, kérjük ezt a jövőben is föntartani, miért is mint eddig is szolid és pontos kiszolgálást biztosítunk teljes tízfelettel

Kilényi C. és Társa

a „kék golyó“-hoz.

Nap- és esőernyők.

Nemez és szalmakalapok.

Czéma és sejmeksztyük harisnyák és nyakkendők.

Az olcsóság esodája!

a hol mindent fél árbán, többet venni csakis, de csakis

Kilényi R. és Társa

7, 14 és 30 kros bazárjában

a színházépületben, a 18 vértanu szobor átellenében van. 636 0-9

Iskolai táskák potom árért.

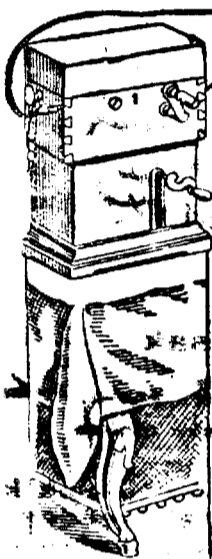
Alkalmi ajándékok.

hihetetlen olcsó áron.

Gyermekjátékok majdnem ingyen.

Gyermek és férfi kalapok minden árbán. Gyermek és férfi ingek, harisnyák, nyakkendők, gyermekkocekik, utazó bőröndök, esernyők, stb. stb.

olcsóbban mint bárhol.

Aki betegsége alapokától meg akar szabadulni biztos alapon, felelősség mellett:

Aki a testében létrejött kórokat nem akarja nagyon, vagy legyőszhetlenné kinövesztetni:

Aki a mai gyógytudomány sikertelen hatásáról már meggyőződött:

Aki a ragadós és járványos betegségek től magát megóvni akarja:

Aki ép utódokat és egy biztos alapon családi boldogságot akar:

Aki az öngyógyítást és labortól menteni mag akarja magát:

Aki vagyonát és családját tönkretenni nem akarja:

Aki munkaképes akar lenni és a kinek az élete kedves.

az orvos **Fazekas Dánielnek** „Ki akar egészséges lenni?“ című füzetét, melyben Londonban és hazánkban 25 évi orvosi gyakorlata alatt szerzett tapasztalatait a szenvedő emberiség javára megírta. Egész bizalommal fordulhat hozzá bárki, aki szenvedés és fájdalomtól szabadulni akar. Lakása Budapest, felső erdősor 25. sz., hol vasárnap kivételével rendel délután 2-4-ig. Szegényeknek díjtalanul 6-7 óráig. A fent említett füzet ugyanott megrendelhető 1 frt előleges beküldése mellett. 1894. 6-8

Gazdáknak

és takarmány-szállítóknak

különös figyelmébe. Igen kedvező feltételek mellett kölcsönzők

vizmentes ponyvákat

kazal letakaráshoz, takarmánnyal megrakott vasuti kocsihoz, stb., a miért is ponyvák bevásárlása feleslegessé válik.

Mindenféle természetesen telített és kátrányozott ponyvákat újakat és használtakat 50%-al olcsóbban adok mint bárhol.

Z s á k o k 470 11-12

ujak és használtak, minden gazdasági terményekhez alkalmasak, rendkívüli olcsó áron.

Repcze és behordóponyva

3 frt 20 krtól 4 frt 20 krig és feljebb

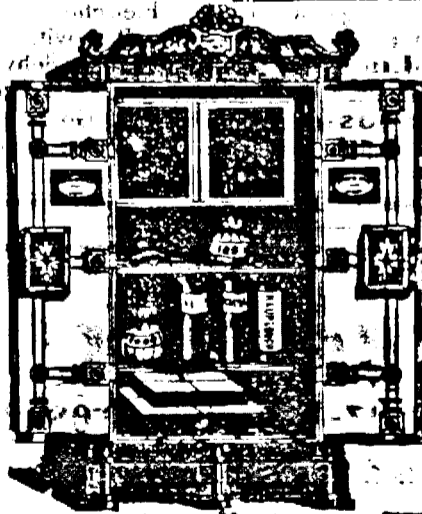
NAGEL ADOLF

Budapest, Arany János-utca, 10

SINGER

A „NÁDOR SZÁLLODA“ MELLETT.

SINGER

Amerikai varrógépek,

vasbútor

és pénzszekrények
gyári raktára.
SINGER L. S.

Az 18. sz. és a m. k. minisztériumok államvasutak szállítói tűz és betörés ellen biztos kis kézi és nagy **pénzszekrények** gyári raktára. Közégek számára kivételesen 25% engedmény.

Azonkívül ajánlom vasbútor gyári raktáromat nagy választékban.

Valódi amerikai **H O W E,** Karikahajó **WHEELER & WILSON,** Singer és kézi varrógépek családok, szabók és cipészek részére. Mindennemű varrógépek javítása is eszközöltetik. Varrógépekhez szükséges tartozékok. 581

SINGER L. S.

SINGER L. S.

Legegészségesebb és legkellemesebb
nyári ital
az üdítő lemonádé-cukorka
zsebben mindenféle hordozható.

Ananas
Czitrom
Földieper
Málna
Narancs

izekben
1 drb 2 kr.
1 tekercs 10 kr.

100 drb 2 frt

bérmentve minden állomáshoz.

Viszontelárusítók árkedvezményben
részesülnek.

BECK ALAJOS

czukorka-különlegességi üzlete

ARADON, színházépület.

684. 1-1.

Kvizda-féle köszvényfolyadék.

Évek óta kipróbált, fájdalom-
csillapító házi szer köszvény,
csusz és idegbajok ellen.
Kapható minden gyógyszer-
tárban.

Tessék a védjegyre ügyelni s
a vételnél határozottan ki-
fejezni:

F 5 1 e t t:

korli. gyógyszer-tár Kornubergban.

1/2 palaczk
1 frt 9. 4.
1/2 palaczk
60 kr.

Kvizda-féle köszvényfolyadék.

182

Kérjünk mindig csupán csak

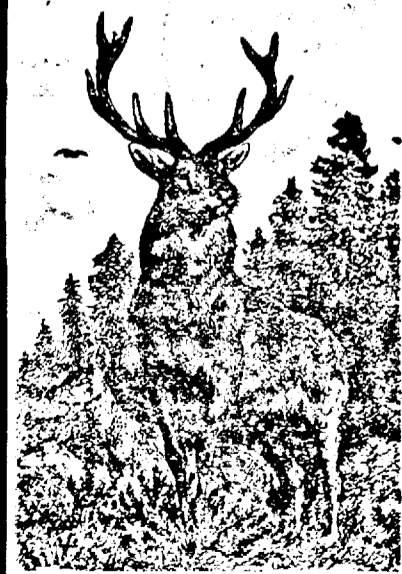
„Zacherlin“-t

mely a leggyorsabb és legbiztosabb pusztítószer mindennemű rovarok kiirtására
Utólérhetetlen jóságát és erejét leginkább hirdeti óriási elterjedésének sikere,
minél fogva nem létezik más hasonló szer, melynek forgalmát a „Zacherlin“ legalább
tucatszorosán felül nem mulná.

Mindig csupán **lepecsételt** és a „Zacherl“ névvel ellátott palaczk ké-
rendő. — Minden másféle szer értéktelen utánzás. — Ára üvegenként 15, 30, 50 kr.,
1 frt és 2 frt. A megtakarító készülék 30 kr.

A valódi Zacherlint az alábbi helyeken árulják:

Aradon: Amtmann Lajos, Éles Armin, Baumann B., Brunner C., Dengl Béla, Dengl Lajos, Dratsay Lajos, Dürr Testvérek, Duzsek Ferencz, Gebhardt J. és fia, Guttmann L., Hubert B., Kotoráts Mládén, Fejér Gyula, Meer Mór és fia, Nagy Farkas, Neuländer Zsigm., Obetkó Kálmán. Pollak József Preisach Vilmos, Simon Károly, Steinitzer N., Karátsonyi A., Tones Ede, Wechsler József, Weisz Dávid, ifj. Weisz Mór, Feichthaler M., Szauer Adolf, Dengl K., Erneyi Gyula, Ring Zsigmond, Illics Arzen, Kacser Samu. Schwartz M., Baumann János, Hartmann Hermann, Herzeg György, Schärer József, Hoffmann József, Schlesinger Samu.
Battonyán: Geller Ferencz. **Borosjenőn:** Blau Dávid, Strausz Ignác. **Buttyinban:** Krausz Péter. **Csermón:** Holländer Samu. **Kevermesen:** Grünberger Mór.
Kisjenőn: Messer Lipót. **M.-Pécskán:** Königsthal Lipót, Fleischmann Hermann, Fritz Frigyes fiai, Turszky Nándor. **Pankotán:** Rigler Hermann, Pavlovits Constantin, Rigler István, Kaufmann Adolf és fiai. **Radna-Lippán:** Schäffer Adolf, Schwartz József, Treulich Testvérek. Tones Ferencz. **Soborsinban:** Blau Mór és fia. **Tauozon:** Weil Adolf. **Uj-Szt.-Annán:** Henny Károly. **Világoson:** Schubert és Goldstein, Weber János. **Vingán:** Klemann N. **Zádorlakon:** Hemmen Ferencz. **Lippán:** Eisele Mátyás.

Dürr Testvérek

fűszer-, csemege-, gyarmatáru-, ásványviz- és borkereskedése
az „arany szarvashoz“ Aradon, fő-ut 2. sz. a városházzal szemben.

**Mindenféle friss töltésű
ásvány- és gyógy-vizeket,**

továbbá mindenféle **friss gyümölcs**, úgymint: **őszi baraczk, duránczi ana-
nas és turkesztán dinnye.**

Legfinomabb **czukor, kávé, rizs** és mindenféle fűszerárak legjobb minőség-
ben és legjutányosabb árak, pontos és legjobb kiszolgálás mellett bátorodunk a n. é. kö-
zönségnek ajánlani.